ਮੈਸਰ ਗ੍ਰੀਸਹਾਈਮ ਜੀਐਮਬੀਐਚ
(ਹੁਣ ਏਅਰ ਲਿਕੁਇਡ ਡੋਇਚਲੈਂਡ ਜੀਐਮਬੀਐਚ ਕਹਾਂਦਾ ਹੈ)
ਬਨਾਮ
ਗੋਯਲ ਐਮਜੀ ਗੈਸਿਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ
(ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 521 ਦਾ 2022)
ਜਨਵਰੀ 28, 2022
[ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ ਅਤੇ ਅਭੈ ਐਸ. ਓਕਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਸਿਵਿਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1908: ਧਾਰਾ 444 – ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ – ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਹੁਕਮ (20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ) ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਸੂਚਿਤ ਹੈ, ਯੂਨਾਈਟੇਡ ਕਿੰਗਡਮ ਆਫ ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਅਤੇ ਨਾਰਦਰਨ ਆਇਰਲੈਂਡ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 444 – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਆਂਕ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਧਾਰਾ 44 ਏ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕੋਰਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਾਰਵਾਈ ਯਾਚਿਕਾ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ – ਅਪੀਲ ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 444 ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਹੈ – ਧਾਰਾ 2(4) ਜੋ 'ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 44 ਏ ਜੋ ਸ਼ਬਦ “ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੋਰਟ” ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪੜ੍ਹਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਹੱਦਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ – ਜਿੱਥੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਹੈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਸਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਸਮੇਤ ਪੈਸੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ – ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਪੈਸੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਸਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ – ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਦਿੱਤੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 5(2) ਅਧੀਨ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਸਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 444 ਅਧੀਨ – ਇਸ ਲਈ, ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕਰ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1966 – ਧਾਰਾ 5(2)।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 44A ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸਿਤ “ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ” ਦੇ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸੂਚਿਤ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਨਾਮਤ: ਯੂਨਾਈਟੇਡ ਕਿੰਗਡਮ ਆਫ ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਅਤੇ ਨਾਰਦਰਨ ਆਇਰਲੈਂਡ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 44A ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਧੀ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੁਆਰਾ 1 ਮਾਰਚ, 1953 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 23]

1.2 “ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ” ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(4) ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ “ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ” ਜੋ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 44A ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਰਿਭਾਸਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪੜ੍ਹਾਈ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਕੋਡ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ “ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ” ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸਾਧਾਰਣ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਚਾਹੇ ਨਾਮਕਰਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਹੋਵੇ) ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਜੋ ਸਾਧਾਰਣ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ

ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ, ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦੀ ਮਾਲੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਭਾਜਨ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਹੈ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੀ ਸਾਧਾਰਣ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵਾਲੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਸਮੇਤ ਧਨ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 44A ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। [ਪੈਰਾ 25]

1.3 ਧਾਰਾ 44A ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਜਾਂ ਸਮਾਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਇਸ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਸਮਾਯੋਜਨ ਦੀ ਹੱਦ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 44A ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ 3 ਹੋਰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 47 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਿਖਾਈ ਜਾਵੇ ਕਿ ਹੁਕਮ ਧਾਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਵਾਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 26]

1.4 ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਧਨਾਤਮਕ ਸੀਮਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਦੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਧਨਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਮਲ ਲਈ ਇਹ ਉਹ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(4) ਅਧੀਨ "ਜਿਲ੍ਹਾ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਸੱਚਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਮਲ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਵਿੱਚ "ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ" ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਆਪਣੇ ਧਨਾਤਮਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ 1966 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) ਅਧੀਨ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 27]

1.5 ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਧਨਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ 1966 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) ਅਧੀਨ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 10 ਅਗਸਤ, 2015 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ (ਵਿਚ ਲਾਗੂ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 2015)) ਧਨਾਤਮਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ), ਇਹ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਸਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਅਧੀਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਮਲ ਲਈ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਿਨਾਂ ਦੇ ਹੀ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 28]

1.6 ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ 1918 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਦਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਦਿੱਲੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਐਕਟ 1966 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(1) ਅਧੀਨ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਉੱਹ ਸਾਰੇ ਮੂਲ, ਅਪੀਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ, ਐਕਟ 1966 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਨਾਨ-ਓਬਸਟੈਂਟੇ ਕਲਾਜ਼ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹਰ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਧਨਾਤਮਕ ਮੁੱਲ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਮੁੱਲ ਇਸ ਦੀ ਧਨਾਤਮਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1918 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਨੂੰ ਐਕਟ 1966 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਥੇ ਧਨਾਤਮਕ ਸੀਮਾ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ

ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 29]

1.7 "ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ "ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ" ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਰਥ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 44A ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਹ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ "ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(4) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਮੁੱਖ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਧਾਰਣ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਟੈਚਯੂਟ ਅਧੀਨ ਸੂਚਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਫਾਜ਼ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 44A ਅਧੀਨ, ਪਾਰਟੀਆਂ/ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਚਿਤ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 30]

1.8 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਲਈ ਨਫਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲਾ ਲਗਭਗ 16 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਨਫਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੇ ਉਠਾਉਣ ਦਿਓ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ। [ਪੈਰਾ 31][107-D-F] ਰਾਜ ਦਰਭੰਗਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਬਨਾਮ ਕੁਮਾਰ ਰਾਮਾਪੁਤ ਸਿੰਘ, (1871-72) 14 MIA 605 : 20 ER 912 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਨਾਗਰਿਕ ਅਪੀਲਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਨਾਗਰਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 521 ਦਾ 2022.

ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 01.07.2014 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਜੋ ਕਿ ਈ.ਐਫ.ਏ. (ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 3 ਦਾ 2014 ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਡਾ. ਏ. ਐਮ. ਸਿੰਘਵੀ, ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਨਾ ਐਮ. ਲਾਲ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਗੀਤਾਲੀ ਤਲੁਕਦਾਰ, ਜੋਯਦੀਪ ਬੋਰਡੋਲੋਈ, ਵਕੀਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਰਾਕੇਸ਼ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ, ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ, ਸੁਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣਾ ਗੁਪਤਾ, ਸਿਮਰਨ ਮੇਹਤਾ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਪੁਰੀ, ਵਕੀਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਰਸਤੋਗੀ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਫਰਮਾਨ ਧਾਰਕ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਭਾਗੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ 1 ਜੁਲਾਈ, 2014 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 7 ਫਰਵਰੀ, 2006 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ) ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਸੂਚਿਤ ਸੀ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ, 1908 (ਇਸਨੂੰ "ਸੰਹਿਤਾ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੀ ਧਾਰਾ 44A ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ।

3. ਇਹ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੀ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਤਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ 1872 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਸੀ (ਐਮ.ਆਈ.ਏ. ਪੰਨਾ 612)1SUPERSCRIPT। ਇੱਕ ਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਕੋਈ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਫਰਮਾਨ ਧਾਰਕ

ਉਸੇ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਮੰਗਣ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਗਜ਼ੀ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਆਂਕਾਲ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਇੱਕ ਪੈਸੇ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਪੈਸਾ ਮਿਲਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਸਟੈਚਯੂਟ ਜਾਂ ਸੰਹਿਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਉਚਿਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ/ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ।

1 ਰਾਜ ਦਰਭੰਗਾ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਬਨਾਮ ਕੁਮਾਰ ਰਾਮਾਪੁਤ ਸਿੰਘ, (1871-72) 14 ਐਮ.ਆਈ.ਏ. 605 : 20 ਈ.ਆਰ. 912 ਫੈਸਲਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਹਨ।

4. ਇਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਜਿਊਂਦੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਨੂੰ 7 ਫਰਵਰੀ, 2006 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪੈਸੇ ਦੀ ਡਿਕਰੀ ਮਿਲ ਸਕੀ ਜਿਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 16 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਸਕ੍ਰੀਨ ਧੁੰਆਂਧਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਅਮਲ ਲਈ ਅਪ੍ਰੋਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

5. ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ(“ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤ”) ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜਸਟਿਸ, ਕੁਈਨਜ਼ ਬੈਂਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕੋਰਟ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰ(ਨਾਮਤਃ, ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ ਆਫ਼ ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਅਤੇ ਨਾਰਦਰਨ ਆਇਲੈਂਡ) ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਅਧੀਨ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਵਿਧੀ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੁਆਰਾ 1 ਮਾਰਚ, 1953 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ SRO 399 ਦੁਆਰਾ ਜਿਸਨੂੰ GSR 201 ਦੁਆਰਾ 13 ਮਾਰਚ, 1958 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ।

6. ਪਹਿਲਾਂ, ਯੂਕੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ/ਫੈਸਲਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਡਿਫਾਲਟ ਡਿਕਰੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ 6 ਫਰਵਰੀ, 2003 ਨੂੰ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿੰਡਿੰਗ ਅੱਪ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ 6 ਫਰਵਰੀ, 2003 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਇੱਕ ਡਿਫਾਲਟ ਡਿਕਰੀ ਸੀ। ਜਵਾਬੀ ਵੱਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਐਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡਿਕਰੀ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਜਵਾਬੀ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 7 ਫਰਵਰੀ, 2006 ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਰਕਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ US $ 5,824,564.74 ਦੀ ਪੈਸੇ ਦੀ ਡਿਕਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

7. ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬੀ ਨੇ 7 ਫਰਵਰੀ 2006 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਲੈ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

8. ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਮਲ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਡਿਕਰੀਟਲ ਰਕਮ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2006 ਨੂੰ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਐਕਟ, 1966(ਇਸਨੂੰ “ਐਕਟ 1966” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) ਦੀ ਪੈਕੂਨੀਅਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 2015 ਵਿੱਚ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਜੋ ਅਮਲ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਕਚਹਿਰੀ ਵਜੋਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰ ਸਕੇ।

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਡਿਕਰੀਟਲ ਰਕਮ ਨੂੰ 20 ਜਨਵਰੀ, 2022 ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਲਗਭਗ 99 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰੀਬ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2006 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਨ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 17 ਜਨਵਰੀ 2007 ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਐਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਜੋ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ

ਇੱਕ ਹੋਰ ਐਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 44A ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਕਾਰਵਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

11. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਨੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 7 ਫਰਵਰੀ, 2006 ਦੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਨ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕੀਮਤ, ਜੋ ਕਿ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਅਰਥਾਤ 27 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2006 (ਜਿਸ ਦਿਨ ਕਾਰਵਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ), ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦਾ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗੁਣਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 29 ਨਵੰਬਰ, 2013 ਨੂੰ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਭਾਗ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:-

ਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 653 ਦਾ 2009

69. ਇਹ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਰਲੇਖ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਡੀ.ਐਚ. ਵੱਲੋਂ ਜੇ.ਡੀ. ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਹੈ।

70. ਉੱਥੇ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ, ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ.ਡੀ. ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ, ਔਦਯੋਗਿਕ ਖੇਤਰ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸਾਈਟ-IV, 8/7 'ਤੇ ਮਾਪਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, 18774 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਰਲੇਖ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਮੁਹਰਬੰਦ ਲਿਫਾਫੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੂਲ ਸਿਰਲੇਖ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਜੇ.ਡੀ. ਡੀ.ਐਚ. ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਦੇਵੇਗਾ।

ਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 654 ਦਾ 2009

71. ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਰਾਹੀਂ, ਡੀ.ਐਚ. ਇਹ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਮੰਗਦਾ ਹੈ ਕਿ 3 ਨਵੰਬਰ, 2009 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਨੇ ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ 'ਤੇ ਲੀਨ ਰਿਹਾਈ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਜੇ.ਡੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (ਐਮ.ਡੀ.) ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਯੋਗ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਾਜ਼ੀਆਬਾਦ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਸਾਰੇ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ('ਐਸ.ਬੀ.ਆਈ.') ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ 24 ਨਵੰਬਰ, 2008 ਨੂੰ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਗਿਰਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

72. 20ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ 2009 ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਬਿਨੈਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਸ ਬਿਨੈਪੱਤਰ ਲਈ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

73. ਇਸ ਲਈ, ਬਿਨੈਪੱਤਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ.ਡੀ. ਦੇ ਐਮ.ਡੀ./ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਅ) ਕਿ 3ਰੀ ਨਵੰਬਰ, 2009 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਿਨ ਤੱਕ ਸਾਹਿਬਾਬਾਦ, ਗ਼ਾਜ਼ਿਆਬਾਦ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਸਾਰੇ ਬੰਧਕਾਂ ਜਾਂ ਚਾਰਜ਼ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ; (ਬੀ) ਕਿ 24ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ, 2008 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਗਿਰਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਅਧੀਨ ਐਸ.ਬੀ.ਆਈ. ਤੋਂ ਲਿਖਤੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਵਿਸਾ-ਵੀ ਉਕਤ ਸਾਹਿਬਾਬਾਦ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਜੇ.ਡੀ. ਦੁਆਰਾ 27ਵੀਂ ਅਪ੍ਰੈਲ, 2006 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ (ਸੀ) ਕਿ, ਅੱਜ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੱਕ, ਸਾਹਿਬਾਬਾਦ ਸੰਪਤੀ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਲੀਨ/ਚਾਰਜ ਆਦਿ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

74. ਬਿਨੈਪੱਤਰ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

12. ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 29ਵੀਂ ਨਵੰਬਰ, 2013 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬੀ-ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ।

13. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 7ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ, 2006 ਦੇ ਧਨ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇ, ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 44A ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਨਿਸਚਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 44A ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲਾ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 44A ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਘਰੇਲੂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨਾਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 39(3) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਧਾਰਾ 44A ਦੀ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ, ਕਾਰਵਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸੰਪੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਉਸ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਟੈਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀ ਸਥਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

14. ਡਾ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨੂ ਸਿੰਘਵੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਧਨ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਧਿਸੂਚਿਤ ਪੈਕਾਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ 1966 ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਅਧੀਨ।

15. ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਅੱਗੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 7ਵੀਂ$_{SUPERSCRIPT}$ ਫਰਵਰੀ, 2006 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਸੂਚਿਤ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਬਦਲਦੀ ਭੂਮੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ, ਨਾਮਤ: ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ ਆਫ ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਅਤੇ ਨਾਰਦਰਨ ਆਇਰਲੈਂਡ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 1ਲਾ$_{SUPERSCRIPT}$ ਮਾਰਚ 1953 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੀ ਸਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ 1966 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) ਅਧੀਨ ਸੂਚਿਤ ਪੈਸੇਵਾਲੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ (ਜਿਸ ਦੀ ਪੈਸੇਵਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਦੀ ਪੈਸੇਵਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨੂੰਹ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਧਾਰਣ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿੱਲੀ, ਕੋਲਕਾਤਾ, ਚੈਨਈ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ "ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰਤਾ" ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇਹ ਆਪਣੀ ਪੈਸੇਵਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ 1966 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

16. ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਅੱਗੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੋ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ, ਆਪਣੀਆਂ ਪੈਸੇਵਾਲੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ 1966 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਜੇ ਪੈਸੇਵਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਜੋ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟ/ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਕਟ 1966 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਨੂੰਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਰਜਾਨੂੰਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਹੈ।

17. ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ, ਸ੍ਰੀ ਰਾਕੇਸ਼ ਦ੍ਵਿਵੇਦੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ, ਜਦੋਂ ਚੁਣੌਤੀਯੁਕਤ

ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਖੋਜ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲਾ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਘਰੇਲੂ ਕਾਰਜਾਨੂੰਹ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 39(3) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨੂੰਹ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਹ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ "ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ" ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਨੂੰਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ, ਜਿਸ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ।

18. ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 44A ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਤਰਾਂ ਹੈ ਜੋ ਫੈਸਲਾ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਕਾਰਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਮੂਲ ਕਾਰਣ ਦੀ ਕਿਸਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਸੀ।

19. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਹ ਘਰੇਲੂ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਫ਼ਾਜ਼ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 38 ਅਤੇ 39 ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 44A ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਨ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਫ਼ਾਜ਼ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਫ਼ਾਜ਼ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ।

20. ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 1966 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਨੇ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਤਰਾ ਮੁਲਯ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇ 'ਮੁਕੱਦਮੇ' ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਿਤ ਸਾਧਾਰਣ ਮੂਲ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ 1966 ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ "ਮੁਕੱਦਮਾ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸਾਧਾਰਣ, ਸੀਮਿਤ ਅਰਥ ਵਿੱਚ 'ਨਾਗਰਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਫ਼ਾਜ਼ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ(ਸੋਧ) ਐਕਟ, 2003 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 'ਮੁਕੱਦਮਾ' ਅਤੇ 'ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ' ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਫ਼ਾਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਗੀ ਗਈ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਖਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ।

21. ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

22. ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉਭਰਦਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਨ ਫੈਸਲੇ (20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ) ਨੂੰ ਨਫ਼ਾਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੋ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 44A ਅਧੀਨ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਸੂਚਿਤ ਹੈ।

23. ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸਿਤ “ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਦਾਨ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ” ਦੇ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, 7ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ, 2006 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਦਾਨ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ, ਨਾਮਤੌਰ 'ਤੇ, ਗ੍ਰੇਟ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਆਇਰਲੈਂਡ ਦੀ ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਿੰਗਡਮ ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੀਡੀਓ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 1ਲਾ ਮਾਰਚ, 1953 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਦਾਨ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

24. ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਡ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਐਕਟ 1966 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨਾ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਥੇ ਮੁੜ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:-

“ਕੋਡ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(4) – “ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ”

“ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ” ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ (ਇਸਨੂੰ ਇੱਥੇ “ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਹੱਦਾਂ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਧਾਰਣ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ;

ਕੋਡ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 – “ਧਨਾਤਮਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ”

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੁਝ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਚਲਾਏਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾਜਾਂ ਮੁੱਲ ਉਸ ਦੇ ਸਾਧਾਰਣ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਧਨਾਤਮਕ ਹੱਦਾਂ (ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ) ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇ।

ਕੋਡ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 – “ਜਦੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ”

ਇੱਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਲੜਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸਿਵਾਏ—

(ਅ) ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ;

(ਬ) ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(ਸੀ) ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਗਲਤ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; (ਡੀ) ਜਿੱਥੇ ਜਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ;

(e) ਜਦੋਂ ਇਹ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ;

(f) ਜਦੋਂ ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਦਾਵੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ।

ਧਾਰਾ 44A ਦਾ ਕੋਡ - “ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ”

(1) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਕਿਸੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

(2) ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਜਾਂ ਸਮਾਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਸਮਾਯੋਜਨ ਦੀ ਹੱਦ ਦਾ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਸਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ।

(3) ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਦੀ ਦਾਖਲਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 47 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਧਾਰਾ 13 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (a) ਤੋਂ (f) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਵਾਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇਗੀ।

ਵਿਆਖਿਆ 1.—"ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੋਈ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ "ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ", ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਅਦਾਲਤਾਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਵਿਆਖਿਆ 2.—"ਫੈਸਲਾ" ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਰਕਮ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਟੈਕਸਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਾਰਜਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਕ ਮਧਿਆਸਤਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਇਕ ਫੈਸਲਾ ਜਾਂ ਨਿਰਣਾ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ।]] (1) ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਮੂਲ, ਅਪੀਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜੋ, ਨਿਯੁਕਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਹੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲ ਹੈ।

(2) ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੈ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਕਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ ਹਰ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਵੀਹ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

25. 'ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(4) ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ "ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ" ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਅਧੀਨ ਉਲੇਖਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਕੋਡ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ "ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ" ਕਿਹਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਾਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਖ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਨਾਮਕਰਣ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਬਦਲਾਅ ਹੋਵੇ) ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜੋ ਸਾਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹਨ, ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦੀ ਮਾਲੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਹੈ, ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੀ ਸਾਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਨ ਹੁਕਮ ਸਮੇਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨੂੰਹ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

26. ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਵਿੱਚ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨੂੰਹ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ, ਇੰਟਰ ਅਲੀਆ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਕਲ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਜਾਨੂੰਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਹੁਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਕਲ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਜਿਹੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਾਖਲ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਜਾਂ ਸਮਾਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਇਸ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਜਾਂ ਸਮਾਯੋਜਨ ਦੀ ਹੱਦ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਦੇ ਉਪ-ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਰਜਾਨੂੰਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 47 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕਾਰਜਾਨੂੰਹ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਹੁਕਮ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਲੋਜ਼ਾਂ (ਅ) ਤੋਂ (ਫ) ਤੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪਵਾਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

27. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਮਾਲੀ ਹੱਦਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਦੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਮਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀਮਿਤ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਫਾਜ਼ ਲਈ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਕੋਰਟ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(4) ਅਧੀਨ

ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਸੱਚਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਫਾਜ਼ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਵਿੱਚ "ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੋਰਟ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਮਾਲੀ ਹੱਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ 1966 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) ਅਧੀਨ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

28. ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ 1966 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) ਅਧੀਨ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ (ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 10 ਅਗਸਤ, 2015 (ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ 26ਵੀਂ ਅਕਤੂਬਰ, 2015) ਮਾਲੀ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ 2 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ), ਇਹ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਫਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਖਾਸ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਫਾਜ਼ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਹੈ।

29. ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ 1918 ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 24, ਜਿਸ 'ਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਦਿੱਲੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਐਕਟ 1966 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(1) ਅਧੀਨ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਉਹ ਸਾਰੇ ਮੂਲ, ਅਪੀਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਫਿਰ, ਐਕਟ 1966 ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਨਾਨ-ਓਬਸਟੈਂਟੇ ਕਲਾਜ਼ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਧਾਰਣ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹਰ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਮਾਲੀ ਮੁੱਲ ਸੂਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੱਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਮਾਲੀ ਹੱਦ ਸੂਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਹੱਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ, 1918 ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 24 ਨੂੰ ਐਕਟ 1966 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿਥੇ ਮਾਲੀ ਹੱਦ ਸੂਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਹੱਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਮੂਲ ਦੀਵਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

30. ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਨੇ "ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ" ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅੱਗੇ ਵਧਾਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਅਧੀਨ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿ "ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ" ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(4) ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਮੁੱਖ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਸਧਾਰਣ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮਾਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸੂਚਿਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਫ਼ਾਜ਼ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 44A ਅਧੀਨ ਸਾਧਾਰਣ ਮੂਲ ਸਿਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਲਈ, ਪਾਰਟੀਆਂ/ਫੈਸਲਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਨਿਆਂਇਕ ਐਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਅਧੀਨ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

31. ਨਤੀਜਤਨ, ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤਦਰਥ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦੀ 1 ਜੂਨ 2014 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੀ ਫੈਸਲਾ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਰੱਦ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਲਈ ਈ.ਐਫ.ਏ.(ਓ.ਐਸ.) ਨੰਬਰ 3 ਦੀ 2014 ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੈਸਲਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 7 ਫਰਵਰੀ, 2006 ਨੂੰ ਲਗਭਗ 16 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਇਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਨਫ਼ਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਡਿਵੀਜਨ ਬੈਂਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੇ ਉਠਾਏ ਅਤੇ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਆਪਣੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਦੀ ਲੰਬੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਨਫ਼ਾਜ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪਰ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ।

32. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀ(ਆਂ), ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨਿਪਟਾਰੇ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ

(ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ : ਸ਼ਸ਼ਵਤ ਜੈਨ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate